

PICTURABLAD 1/09

TEEKENGENOOTSCHAP PICTURA DORDRECHT

maart 2009 | Losse verkoop €2½

Saskia Meesters met
beeldeninstallatie op drie
tentoonstellingen voor
kinderen in het Rotterdamse
museum Villa Zebra
> p 24

'De vormen kloppen,

de maten misleiden'

Saskia Meesters met beeldeninstallatie op drie tentoonstellingen voor kinderen in het Rotterdamse museum Villa Zebra

Het Dordtse Picturalid Saskia Meesters is één van de veertien beeldend kunstenaars die zijn uitgenodigd om mee te doen aan een zinnenprikkelende beeldtentoonstelling voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar, in het Rotterdamse museum Villa Zebra.

Gedurende het schooljaar 2008-2009 worden hun beelden in drie verschillende opstellingen gepresenteerd. Kinderen zijn bij de inrichting ervan nadrukkelijk betrokken geweest. De eerste twee tentoonstellingen zijn inmiddels voorbij, de laatste opent op 7 maart en duurt tot begin mei.

Saskia Meesters bouwde voor Villa Zebra, gevestigd aan de Stieltjesstraat 21 op de Kop van Zuid, de vernuftige installatie 'Pulserend'.

Begin mei vorig jaar rinkelde thuis bij Saskia Meesters de telefoon. Ze nam op, en enkele minuten later had ze – blij verrast – een verend verzoek gekregen.

Villa Zebra, een museum dat zich toelegt op het maken van beelden-kunsttentoonstellingen voor jonge kinderen, had als nieuw project een driedelige beeldtentoonstelling bedacht, samen met het Rotterdamse CBK. De opzet ervan was om vanaf oktober in het museum-pand beelden te tonen van uiteenlopende kunstenaars, met als thema 'Ontmoeting', steeds in een andere opstelling. Het telefoontje was bedoeld om te peilen of Saskia Meesters hieraan wellicht kón en wilde deelnemen.

"Via mijn site waren ze", vertelt ze, "geïnteresseerd geraakt in mijn werk. Ze vroegen of ze op mijn atelier mochten komen kijken, met name naar de installatie 'Pulserend', een installatie die alleen nog als maquette bestond, met figuren van één tot twintig centimeter. Nadat ze op bezoek waren geweest, kozen ze onder anderen mij uit een grote groep van mogelijke deelnemers, en kreeg ik de opdracht om de installatie zo te bouwen dat zij geschikt was voor de tentoonstellingszaal van de Villa. Op grond waarvan ze mijn beelden hebben geselecteerd, weet ik niet precies."

Ze bleek de enige Dordtse te zijn.

Had Alice haast?

Uiteindelijk werden veertien kunstenaars aangewezen als deelnemers. Hun werken zouden worden tentoongesteld in de grote tentoonstellingsruimte van Villa Zebra. De eerste presentatie heette 'Had Alice haast?', waarin het beeld Alice van Anne Wenzel centraal stond. Deze liep van

8 oktober tot 14 december. Daarna volgde 'Wat zoekt Loer?', nu met een beeld van Rosalie Monod de Froideville, van 18 december tot 2 maart. De reeks wordt afgesloten met 'Stond Held sterk?' van Onno Poiesz, van 7 maart tot begin mei.

Waarom drie verschillende presentaties? Welk idee steekt daarachter?

Voornaamste reden is dat de tentoonstelling vooraf interactief was. Saskia: "In Villa Zebra is voor het eerst een beeldtentoonstelling samengesteld waarvan de inrichting in grote mate door kinderen is bepaald. Zij dachten vooraf na over de mogelijke opstelling van de beelden; en droegen zo bij aan het karakter van de tentoonstellingen. Om de verschillende interpretaties en opvattingen te laten zien, is gekozen voor drie tentoonstellingen."

Eigenlijk, vat ze samen, zijn het drie verschillende, volwaardige tentoonstellingen, *zij het met steeds dezelfde beelden*. Alleen worden die beelden steeds in een andere opstelling en omgeving geplaatst. In alle drie de tentoonstellingen staat één beeld centraal. "Dat beeld speelt de hoofdrol, je ziet het aan het begin. Die centrale figuur is bedoeld om kinderen, maar ook de volwassenen die hen begeleiden, een handvat te geven."

Vrije loop

Geholpen door vragen die bij de afzonderlijke beelden en in de tentoonstellingskrant staan, komen de bezoekers langzaam in de sfeer. Ze trekken de tentoonstelling in; ze kunnen hun fantasie de vrije loop laten. De kinderen en de volwassenen verzinnen gaandeweg hun eigen verhaal en maken zelf uit welke rollen de beelden spelen in hun avontuur. "Zo ontstaat een wereld die je zelf hebt vormgegeven", vat Villa Zebra samen, die de kinderen tipt om een digitale camera mee te nemen, zodat ze ook nog een eigen beeldverhaal kunnen maken.

Saskia vult aan: "Door de beelden in een nieuwe opstelling op een andere manier neer te zetten, geef je er een nieuwe betekenis aan. Dat past bij het thema 'Ontmoeting'. De beelden beïnvloeden elkaar steeds anders, bijvoorbeeld doordat ze dichterbij of juist verder uit elkaar staan. De ontmoeting wijzigt zich."

Dat de opzet ook zo uitwerkt in de praktijk, bleek bij de tweede expositie. Meesters: "Ik was aangenaam verrast. 't Is werkelijk een heel andere tentoonstelling, met interessante combinaties van beelden. Er is nieuwe ruimte ontstaan."

Maar genoeg nu over de – voor buitenstaanders enigszins ingewikkelde klinkende – tentoonstelling, die zich in woorden moeilijk laat pakken,

Installatie 'PULSEREND' 2008, proefopstelling in de grote zaal van Pictura.

Installatie 'PULSEREND' 2008, in Villa Zebra, Rotterdam, tijdens de eerste tentoonstelling 'Had Alice haast?'

Foto's Saskia Meesters

maar ervaren moet worden. Dat kan van dinsdag tot en met zondag, van 11 tot 17 uur. De toegangsprijs is voor elke bezoeker, ongeacht de leeftijd, drie euro. De route vanaf het Centraal Station: tram 20, 23 en 25, bus 32 en 48 of de metro: halte Wilhelminaplein.

Misleidend

Het kunstwerk nu. De figuren waaruit Meesters' installatie bestaat – MDF, staal en prints – zijn met opzet zintuiglijk misleidend, licht ze toe. "De maat van de figuren klopt niet met de werkelijkheid, met de menselijke maat. Maar hun vormen doen dat juist wel. Je herkent deze mensen onmiddellijk. Je ziet wat ze doen, en ook wat ze zijn: een man, een vrouw, een danseres, een soldaat."

Om dit spelen met de waarneming is het Saskia Meesters te doen. "Onbewust vul je in wat iemand is. Dat doe je onder andere op grond van wat je in je hoofd hebt opgeslagen over de menselijke maat. Daar kunnen ook vooroordelen tussen zitten, natuurlijk." Het geestelijk invullen van wat een figuur is of doet, lokt bij mensen een lichamelijke reactie uit, gelooft Meesters. "Je kijken heeft direct invloed op je fysieke voelen. Je benadert bijvoorbeeld een baby anders dan een grote man. Je buigt of je richt je op. Dat doe je automatisch; je denkt er niet over na."

Zo hoopt ze dat het werkt, in Villa Zebra, ook bij kinderen: "Zodra je de figuren om je heen ziet in een ruimte, pas je je in je hoofd en in je lichaam aan. Je maakt je kleiner of groter, opdat jouw lijf, jouw maat, weer klopt met de afmetingen van de figuren. Het is de moeite waard je dat te realiseren."

Ze glimlacht. "Het zijn allemaal ontmoetingen; dat is het spel."

Haar bewegingsloos bewegende figuren zijn enerzijds silhouetten, anderzijds foto's. Meesters knipte deze uit tijdschriften en scande de kleine figuurtjes vervolgens in met een uitstekende scanner, "zodat je mooie kleurpatronen krijgt". De scans werden daarna vergroot, afgedrukt, op MDF-plaat gemonteerd en tot slot gelaserd. Zo ontstonden de beelden in de afmetingen die haar voor ogen stonden, allemaal in de houding en vorm gegoten die zij op de foto hadden. De ene zijde van de zeven beelden is zwart, de andere zijde is de print. De formaten variëren van 41 cm tot 300 cm.

Pictura

Voordat de beeldengroep in Villa Zebra werd geïnstalleerd, maakte Saskia Meesters een proefopstelling, die ze uitprobeerde in de grote zaal van Pictura (zie foto). "De installatie is voor Villa Zebra gemaakt; maar ik wilde vooraf wel even weten hoe de beelden 'staan'. Pictura stelde haar gerust. "Ze bleven goed overeind in de ruimte."

De opstelling in de villa is inmiddels anders, maar dat deert Meesters niet – zo is de tentoonstelling immers bedoeld. "Ik heb wel één voorwaarde gesteld: dat de beelden altijd parallel worden opgesteld, dus evenwijdig aan elkaar, en allemaal met de zwarte kant naar voren of met de printzijde. Dus niet in een kring, niet haaks op elkaar, niet met tegengestelde kanten door elkaar."

Jammer vindt ze dat er in de tentoonstellingsruimte witte banken staan. "Die banken zijn zeer maat-bepalend. De ruimtelijke ervaring is daardoor anders, minder vrij." < (GvE)

Raadpleeg voor meer informatie de websites www.villazebra.nl en www.saskiameesters.nl

Kort Nieuws

● Picturalid **Hans Andringa** exposeert de komende weken op twee locaties. In Galerie Lutz aan de Oude Delft 195 in Delft is van 22 maart tot 12 april de tentoonstelling 'Notities in de schaduw van herinnering' te zien, met schilderijen, tekeningen en een enkele ets van Andringa. Verder wordt er werk van hem getoond in de Centrale Bibliotheek van Den Haag, naar aanleiding van het thema van de boekenweek: 'Tjielp, tjielp, de literaire zoo'.

Midas Dekker opent deze expositie op 14 maart om 16 uur. ● Het is nu officieel: het hekwerk dat **Philip Kouwen** in de jaren vijftig ontwierp voor het (voormalige) Dordtse slachthuis wordt in principe op de gemeentelijke **monumentenlijst** geplaatst. B&W hebben dit besloten, nadat de Vereniging Oud Dordrecht hiertoe een verzoek had ingediend. De plaatsing wordt definitief, als hiertegen door belanghebbenden geen bezwaar wordt aangekend. Het hek staat nu nog (te verpieteren) aan de Papendrechtsestraat 9a op de Stadswerven, maar kan daar niet worden gehandhaafd. Naar een andere locatie wordt gezocht. ● De Dordtse galeriehoudster Katinka van Haren heeft een serie illustraties gemaakt, geïnspireerd door de befaamde gorgelrijmen van **Kees Buddingh'**. Zij kwam op het idee nadat zij van Buddingh'-biograaf Wim Huijser diens boekje 'Alle gorgelrijmen' had gekregen. De kunstwerken zijn tot 8 maart te zien in Van Harens Galerie Voilà aan de Voorstraat 175. ● Nog meer nieuws over C. Buddingh': het Buddingh' Genootschap heeft onlangs het jaarboek 2009 gepresenteerd, getiteld '**Wie niet weg is is gezien**'. Dit vijfde zogeheten Buddingh' Cahier, dat eigenlijk al in 2008 had moeten verschijnen, is samengesteld door Wim Huijser en Peter de Roos en onder andere te koop in Voilà. ●